

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 58.624/3
van 4 januari 2016

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende de
vaststelling van de verplichte bijdrage van de reders van
Belgische vissersvaartuigen voor het jaar 2016 aan het Fonds
voor Scheepsjongens’

Op 8 december 2015 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende de vaststelling van de verplichte bijdrage van de reders van Belgische vissersvaartuigen voor het jaar 2016 aan het Fonds voor Scheepjongens’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 28 december 2015. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Koen MUYLLE, staatsraden, Marc RIGAUX en Michel TISON, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Githa SCHEPPERS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 4 januari 2016.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt tot het vaststellen, voor het begrotingsjaar 2016, van de verplichte bijdrage voor rekening van de reders van Belgische vissersvaartuigen, bedoeld in artikel 3, § 2, eerste lid, 3°, en tweede lid, van de wet van 23 september 1931 ‘op de aanwerving van het personeel der [zeevervisserij]’ (artikelen 1 en 2 van het ontwerp), en tot het bepalen van de wijze van storting of overschrijving van die bijdragen (artikel 3).

Het te nemen besluit treedt in werking op 1 januari 2016 (artikel 4).

3. Het ontworpen besluit vindt rechtsgrond in artikel 3, § 2, tweede lid, van de wet van 23 september 1931, naar luid waarvan de zo-even vermelde bijdragen door de Koning (thans de Vlaamse Regering) volgens de erin bepaalde regels worden vastgesteld, na gemotiveerd advies van de Raad van het Fonds voor scheepjongens.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. Het advies van de Raad van het Fonds voor scheepjongens werd gegeven op 20 augustus 2015. Bijgevolg dient de datum vermeld in het tweede lid van de aanhef in die zin te worden aangepast.

Artikel 2

5. Artikel 2 maakt gewag van “de officiële middenkoers”, die geldt op de respectieve verkoopdata op de geregementeerde wisselmarkt.

De wet van 4 december 1990 ‘op de financiële transacties en de financiële markten’ heeft evenwel “de officiële wisselkoers” vervangen door een stelsel van indicatieve wisselkoersen, die op aanvullende wijze de omrekening van deviezen bepalen.¹

Het verdient derhalve aanbeveling om in artikel 2 van het ontwerp te verwijzen naar de “indicatieve wisselkoersen”, zoals bedoeld in artikel 212, § 2, van de wet van 4 december 1990.

¹ Zie hiervoor artikel 212, § 2, van de wet van 4 december 1990.

Artikel 4

6.1. Luidens artikel 4 van het ontwerp treedt het te nemen besluit in werking op 1 januari 2016. Gelet op de datum waarop dit advies wordt verleend, komt dit erop neer dat het te nemen besluit met terugwerkende kracht uitwerking zal hebben.

Het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten is enkel toelaatbaar ingeval voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling die, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen toekent of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast.

6.2. Gevraagd om een verantwoording van de terugwerkende kracht, heeft de gemachtigde het volgende verklaard:

“In het vorig besluit van de Vlaamse Regering houdende de vaststelling van de verplichte bijdrage van de reders van Belgische vissersvaartuigen voor het jaar 2015 aan het Fonds voor Scheepjongens werd het volgende opgenomen:

Artikel 1. ... Voor de periode vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de bekendmaking van dit besluit in het Belgisch Staatsblad tot en met 31 december 2015 geldt een bijdrage van 0.10% van de brutobesomming.

De bijdrage van de reders werd bepaald op 0.10% van de brutobesomming, dit loopt tot en met 31 december 2015. De bijdrage werd voor 2016 berekend en wordt aangehouden op hetzelfde bedrag, er werd rekening gehouden met een volledig jaar inning. Indien de bijdrage later dan 1 januari 2016 ingehouden wordt, komt deze berekening in het gedrang. De retroactiviteit is daarom noodzakelijk voor de continuïteit en de goede werking van het bestuur en er worden daarvoor, in beginsel, geen verkregen situaties aangetast.”

6.3. In advies 57.565/3 van 20 juni 2015² heeft de Raad van State over de rechtsvoorganger van het ontworpen besluit voor het werkingsjaar 2015 het volgende opgemerkt:

“Dit impliceert dat een deel van de beoogde bijdragen reeds is geïnd, ook al is de ontworpen regeling over de hoogte van die bedragen nog niet uitgevaardigd. Een dergelijke werkwijze staat op gespannen voet met hetgeen hiervoor is uiteengezet aangaande de terugwerkende kracht voor besluiten. De Raad van State heeft in het advies over de rechtsvoorganger van het ontworpen besluit voor het werkingsjaar 2014 opgemerkt dat die terugwerkende kracht leek te kunnen worden verantwoord vanuit de noodzaak voor de continuïteit van het bestuur, in de veronderstelling dat de betrokken reders tijdig op de hoogte waren van de voorgenomen maatregel.³ Een dergelijke overweging kan evenwel niet telkens opnieuw worden ingeroepen om een vertraging in de besluitvorming te verantwoorden met betrekking tot een regeling waarbij, zoals ook in dat advies is vermeld, een last wordt opgelegd in de vorm van een verplichte bijdrage.

² Adv.RvS 57.565/3 van 20 juni 2015 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2015 ‘houdende de vaststelling van de verplichte bijdrage van de reders van Belgische vissersvaartuigen voor het jaar 2015 aan het Fonds voor Scheepjongens’.

³ Voetnoot 1 uit het geciteerde advies: Adv.RvS 56.552/1/V van 28 juli 2014 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering [van 30 juli 2014] ‘houdende de vaststelling van de verplichte bijdrage van de reders van Belgische vissersvaartuigen voor [het jaar] 2014 aan het Fonds voor Scheepjongens’.

De Raad van State adviseert dan ook om voor de toekomst hetzij de besluitvorming voor deze jaarlijkse regeling te versnellen, zodat geen terugwerkende kracht meer vereist is, hetzij, zoals reeds werd voorgesteld in het voormelde advies, de jaarlijkse regeling om te vormen tot een regeling die een onbeperkte geldingsduur heeft en waarbij het percentage van de redersbijdragen desgewenst gewijzigd kan worden, onder meer met het oog op het in artikel 3, § 2, tweede lid, tweede zin, van de wet van 23 september 1931 vervatte vereiste dat de redersbijdragen vijftig procent van de uitgaven van het Fonds voor Scheepsjongens moeten dekken. Aldus is het mogelijk om ook in de loop van een werkingsjaar de redersbijdragen te verhogen, zolang dat niet met terugwerkende kracht gebeurt.”

Ofschoon in dit geval de terugwerkende kracht van het te nemen besluit minder omvangrijk in tijdsduur zal zijn dan voor zijn rechtsvoorgangers het geval was, dient dezelfde opmerking ten aanzien van artikel 4 van het ontwerp te worden gemaakt.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Marnix VAN DAMME